

NAPIREND SORSZÁMA: 2.

MELLÉKLET: 1 db

TÁRGY: *Javaslat Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése c. pályázati felhívásra benyújtott pályázat elfogadására*

ELŐTERJESZTÉS

**A SZEKSZÁRD ÉS KÖRNYÉKE ALAPELLÁTÁSI ÉS SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSI TÁRSULÁS
TÁRSULÁSI TANÁCSÁNAK**

2017. JÚNIUS 29 -I RENDES ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Dr. Tóth Gyula Társulási Tanács elnöke

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

Tolácziné Varga Zsuzsanna intézményvezető

ELŐADÓ:

Tolácziné Varga Zsuzsanna intézményvezető

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

TERJEDELEM: 1 + 4 + 21 oldal

Tisztelt Társulási Tanács!

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése, EFOP-3.2.9-16 kódszámú felhívást az Emberi Erőforrás Fejlesztés Operatív Program keretében az Emberi Erőforrások Minisztériuma hirdette meg az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1037/2016. (II.9.) Kormányhatározatban szereplő éves fejlesztési keret alapján.

A projekt átfogó célja az elsődleges prevenció megerősítésével az óvodás és iskolás gyermekek és fiatalok (köztük a szociálisan hátrányos helyzetűek) szociális jólétének, életminőségének javítása az óvodai és iskolai szociális segítség feladatellátás feltételeinek megteremtésével, szakmai tartalmának, a fenntartásához és rendszerszerű elterjesztéséhez szükséges humán és pénzügyi források meghatározásával.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység eszköztárának kialakítása, adaptálása, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység kialakításának programja az adott intézményen belül felmerült problémáknak, a helyi viszonyoknak megfelelően. A program magában foglalja a szolgáltatás nyújtásának megtervezését, szervezését, a tevékenység kialakítását adott intézményre vonatkoztatva, ide értve a szolgáltatást nyújtó szakemberek biztosítását.

Cél a köznevelési intézmények és a család és gyermekjóléti szolgáltatások közös eljárásrendjének kialakítása.

A projekt rész céljai:

1. Óvodai és iskolai szinten a szociális segítség eszköztárának kialakítása és megjelenítése (egyéni, csoportos és közösségi segítő tevékenységek keretében)
2. Kompetens szakemberek bevonása az óvodai- iskolai szociális segítségbe, készségeik, kompetenciáik fejlesztése helyi szinten
3. Szakmai együttműködés rendszerének kialakítása a család- és gyermekjóléti központok és a köznevelési intézmények között (szervezeti keretek, eljárásrend, dokumentáció)

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

a) Család-és gyermekjóléti központok (GFO 322)

b) Család-és gyermekjóléti központok által kiszereződött feladatellátó szolgáltatók, amelyek a gazdasági szervezetek gazdálkodási forma szerinti osztályozásával, a statisztikai számjel elemeiről és nomenklatúráiról szóló 21/2012. (IV.16.) KIM rendelet szerint az alábbi GFO besorolások valamelyikébe tartoznak:

563 –Egyéb alapítvány önálló intézménye

565 –Alapítvány jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége

569 –Egyéb alapítvány

572 –Nonprofit korlátolt felelősségű társaság

573 –Nonprofit részvénytársaság

529 –Egyéb egyesület

551 –Bevett egyház

- 552 –Elsődlegesen közfeladatot ellátó belső egyházi jogi személy
555 –Elsődlegesen vallási tevékenységet végző belső egyházi jogi személy
559 –Egyházi szervezet technikai kód

Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja benyújtotta pályázatát „Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése a Szekszárdi Járásban” címmel, ezért a pályázat utólagos jóváhagyása szükséges.

Projektbe bevont köznevelési intézmények:

- óvodák: Bátaszéki Mikrotérségi Óvoda és Bölcsőde (három telephellyel: Bátaszék, Alsónyék, Pörboly)
Decs Tesz-Vesz Óvoda
Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda (három telephellyel Szekszárd városban: Szent-Györgyi Albert utca, Óvoda utca, Perczel utca)
- általános iskolák: Bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Szekszárdi Baka István Általános Iskola
Garay János Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Iskola (Szekszárd)
Bíborvég Általános Iskola (Decs)
- középiskolák: Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola
FM Dunántúli Agrár-szakképző Központ, Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája

A szolgáltatásba bevont köznevelési intézmények három településen – Szekszárd, Bátaszék, Decs – találhatóak. Ezen települések közül kettő a járásban található városok – Szekszárd, Bátaszék -, egy pedig a járás legnagyobb lakosságával – 4.127 fő – rendelkező faluja. A köznevelési intézmények bevonása tekintetében mindenképpen fontos szerepet kapott, hogy egyrészt a városi mivoltából adódóan ellátnak „kistérségi” feladatokat, több telephellyel rendelkeznek, illetve az intézmény beiskolázási körzete érinti az adott település hátrányosabb részét, tanulói létszáma pedig a többi intézménnyel összehasonlítva magasabb. A középiskolák tekintetében pedig mindenképpen fontos kritérium volt a kiválasztásnál, hogy kollégiummal is rendelkezzen. Az I. Béla Gimnáziumban pedig Arany János Program is van. Ezen kívül Szekszárd viszonylatában elmondható, hogy mindkét pályázatba bevont általános iskolában már hosszú évek óta – 1996. évtől – iskolai szociális munka szolgáltatást biztosít a Központunk.

Támogatás mértéke:

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 18 millió Ft, maximum 40 millió Ft.

A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100 %-a.

A támogatói döntés értelmében Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja 30.830.878 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesül.

Pályázat kódszáma: EFOP-3.2.9-16-2016-00001

A projekt utófinanszírozású, 100 % előleg igényelhető.

Megvalósítás időtartama: 2017.08.01.-2019.01.31.

A pályázat teljes szakmai programját és részletes költségvetését a mellékelt Szakmai terv tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Társulási Tanácsot az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Szekszárd, 2017. június 22.

**Dr. Tóth Gyula
elnök**

Melléklet:

1. Szakmai terv

Határozati javaslat

**A Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás Társulási Tanácsának
..../2017. (VI.29.) határozata
a(z) Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése c. pályázati felhívásra
benyújtott pályázat elfogadásáról**

Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás Társulási Tanácsa

1. egyetért a pályázat céljával, annak tartalmát megismerte, utólag jóváhagyja a benyújtott pályázatot.

Határidő: 2017. június 29.

Felelős: Dr. Tóth Gyula elnök

2. felhívja Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központjának intézményvezetőjét a Támogatási Szerződés aláírására, a szükséges tárgyalások lefolytatására, valamint az ezzel kapcsolatos döntések meghozatalára.

Határidő: 2017. június 29.

Felelős: Dr. Tóth Gyula elnök

Tolácziné Varga Zsuzsanna intézményvezető

3. felhívja Szekszárd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalát, hogy a Szekszárd és Környéke Alapellátási és Szakosított Ellátási Társulás munkaszervezeteként a pályázat megvalósításához szükséges közbeszerzések, illetve értékhatár alatti beszerzések lebonyolítására.

Határidő: 2017. június 29.

Felelős: Dr. Tóth Gyula elnök

dr. Molnár Kata jegyző

SZAKMAI TERV- az EFOP-3.2.9-16 pályázathoz: Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése a Szekszárdi járásban

Projektmenedzsment:

Balog Kitti projektmenedzser és pénzügyi vezető (szakmai önéletrajz és végzettségek mellékelve)

Szabó Aliz szakmai vezető – Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezető Szekszárd (szakmai önéletrajz és végzettségek mellékelve)

György-Szabó Ildikó óvodai, iskolai szociális segítő – projektasszisztens – (szakmai önéletrajz és végzettség mellékelve)

Szabó Erika óvodai, iskolai szociális segítő – projektasszisztens – (szakmai önéletrajz és végzettségek mellékelve)

A szakmai munka megvalósításához kapcsolódóan még feladatot látnak el: Dr. Juhászné Eszenyi Ildikó – jelzőrendszeri felelős, Tolácziné Varga Zsuzsanna – jelzőrendszeri tanácsadó, valamint a Központ munkatársai – akik a közösségi szociális munka megvalósításában vesznek részt.

Minden kor társadalma a felnövekvő gyerekekre épít. Ez az építkezés adja meg a jövő alakulását, mind társadalmi, mind kulturális, s nem utolsó sorban gazdasági szintén. Nagyon fontos, hogy az alapok erősek és stabilak legyenek, s ez akkor tud megvalósulni, ha támogatást adunk a gyermekeknek abban, hogy érdeklődő, érzelmileg stabil gyerekként éljenek meg. Ez a támogatottság elsősorban a családtól kell, hogy érkezzen, de már nagyon korai életkorban a másodlagos támogatottság a köznevelési intézményekben valósul meg. Az oktatás, az oktatásban dolgozók leteszik azt a fundamentumot, melyre építkezik egy ország társadalma.

A másodlagos rendszerben, azaz az oktatás világában, mind az óvodában, mind az iskolában nagyon fontos a stabilitás, a megfelelő védő háló biztosítása, melyben az elsajátítandó tananyag szinte magától rögzül a gyermek agyában, mely segítségével egy kreatív, dolgozó felnőtté válik.

Az oktatási területen a fejlődés a szociális munka oldaláról a XX. század eleji Amerikájából indul, amikor is a nehezedő szociális körülmények ellensúlyozására kialakult az iskolai szociális munka. Elsődleges feladat a kapcsolattartás megvalósítás a gyermekek – iskola és a – szülők között.

Az iskolai szociális munka több évtizedes múltat tekint vissza Magyarországon. Jellemzően civil szervezetek, gyermekjóléti szolgálatok, közoktatási intézmények kezdték el működtetni a szolgáltatást, felismerve azt a szükségletet, hogy a közoktatás rendszerében működő gyermek- és ifjúságvédelmi felelős rendszer nem képes elégséges választ adni az iskolákban felmerülő problémákra.

Az 1997. évben hatályba lépő Gyermekvédelmi törvény, a gyermekjóléti szolgáltatás és az ehhez kapcsolódó gyermekvédelmi jelzőrendszer kiépítésével jelentős segítséget nyújtott az

iskolákban jelentkező gyermekvédelmi problémák ellátása szempontjából, de teljeskörű megoldást nem hozott. A megoldatlan problémák mentén, a helyi szükségletekre válaszul jöttek létre azok a szolgáltatások, amelyek célzottan az iskolákban jelentkező, a szociális munka módszereivel kezelhető problémákra kerestek választ. Az így kialakult gyakorlat szerint, a működtetés szempontjából markánsan három modell körvonalazódott, ugyanakkor a kialakuló gyakorlatok törvényi szabályozása, rendszerszintű megszervezése elmaradt.

Az iskolai szociális munka szolgáltatásai segítik az iskolát a családi élet hiányosságainak kompenzálásában, a hátrányos helyzetű tanulók szüleivel történő együttműködésben is, így végső soron a diákok iskolai pályafutásának sikerességéhez járulnak hozzá, amely alapvető fontosságú a jövő nemzedékeinek jóléte szempontjából. Az iskolai szociális munkás dolgozhat egyes gyerekekkel (egyéni esetkezelés), családokkal, tanárokkal, képviselhet érdekeket, közvetíthet értékeket, elvárásokat, segíthet jobb tanulási feltételek és egyéni bánásmód kialakításában. Továbbá szervezhet csoportokat gyerekeknek, szülőknek, tanároknak, illetve felkutathat, megteremthet hiányzó forrásokat csakúgy, mint a szociális munka más területein. Mindezt annak érdekében teszi, hogy a gyermek mind az iskola, mind a személyes életében sikeresebb legyen.

Összefüggésben az elmúlt évtizedekben lezajló társadalmi változásokkal, csökken a családokban a gyermekkel együtt töltött idő, átstrukturálódott a családok szabadidő felhasználásának módja, a családszerkezet átalakulásával elenyészővé vált a többgenerációs családok száma. Ezeknek és egy sor más hatás következményeként sérült a családnak a szocializáló, mintákat átörökítő funkciója. Napjainkra az a korosztály vált, válik szülővé, aki az átalakulásoknak gyermekként a kárvallottja volt. Sok esetben hiányoznak a szülőknek azok a gondozási, nevelési mintái, készségei, kommunikációs, konfliktuskezelő modelljei, melyek segítséget nyújtanának a szülői-, házastársi szerepek betöltésében. Ennek természetes következménye, hogy nő azoknak a problémáknak a száma, amelyek a nevelési feladatok ellátásával, a szülő-gyermek konfliktusával hozhatók összefüggésbe.

A projektgazda bemutatása

Magyarországon elsőként 1989-ben Szekszárdon kezdődött meg a szociális munkások főiskolai szintű képzése az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Szociálpolitikai Tanszékén (Mai neve: PTE KPVK).

Mondhatjuk azt is, hogy az iskolai szociális munka bölcsője a szekszárdi képzés volt, mely alapján egyenes út volt, hogy az 1992-ben alakult családsegítő intézményben¹ létrejöjjön egy

¹ Szekszárd város képviselő testülete 1992. őszén megalapította a családsegítő központot, kezdetben három munkatárs alkalmazásával. 1996-ban hozta létre elsősorban saját munkatársainak alkalmazásával a hajléktalanok átmeneti szállását- és éjjeli menedékhelyét, majd a nappali melegedőt és népkonyhát, melyeket önálló szakmai-szervezeti egységként, de egységes szervezetben és egységes szakmai elvek mentén működtet, Hajléktalansegítő Szolgálat néven. A Családsegítő Központ alakította ki szintén saját munkatársainak segítségével 1997-ben a Gyermekjóléti Szolgálatot, később Gyermekjóléti Központot. 2001-től működik a Családok Átmeneti Otthona, szintén szakmailag önálló részegységként. 2005 óta működik Közösségi Pszichiátriai Ellátás, mint szakmailag önálló egység, 2016-tól már normatív támogatással, nem pályázati forrásból. 2009. január 1. óta a Családsegítő Központ elnevezést, az integrált intézmény egészére nézve Humánszolgáltató Központra változtattuk. Az intézmény működési területe Szekszárd városról 9 másik település közigazgatási területére is kiterjedt és fenntartója a társult településekből létrejött intézményfenntartó társulás lett, melynek gesztortelepülése Szekszárd. A 2016-os változásokat követően, hogy a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás csak integrált intézményegységben biztosítható, létrejött a

óvodai – iskolai munkacsoport, melyből később 1997-ben felállt a gyermekvédelmi törvény rendelkezései alapján a gyermekjóléti szolgálat, majd központ.

Előzmények: Iskolai szociális munka Szekszárdon (részlet a kiadványból) Tehát 1996 márciusában három fővel megalakult egy külön munkacsoport a Családsegítő Központban. A munkacsoport tagjai hosszas előkészületek, s tárgyalások után a város két legnagyobb iskolájában, míg egy tagja a város egyik vállalkozó kedvű óvodájában kezdett el szociális munkát végezni.

Iskola, óvoda/létszámok: 5. számú Általános Iskola – Béri Balogh Ádám utcai általános iskola 2. számú Általános Iskola – Zrínyi utcai általános iskola 2. számú óvoda – központja Mérey utcai óvoda.

gyermeklétszám 947 fő/gyermek az iskolában 130 fő/gyermek az óvodában

Pedagógus/óvópedagógus 97 fő /pedagógus 12fő/ óvópedagógus

1996 tavaszán az iskolai szociális munka mellett kezdetét vette az óvodai szociális munka is Szekszárdon.

A prevenciós célok megvalósítása előtt egyéb feladatok is felmerültek, így az első hónapok az ismerkedés hónapjai voltak. Az ismerkedés során szerzett élmények, tapasztalatok még ma is kísérik a dolgozókat. Elmondható, hogy jó élményekkel, hasznos tapasztalásokkal telt el az a pár hónap, mely során ebben a formában dolgoztak a munkatársak.

Gyermekek: A fellépő nehézségek nem a gyermekközösségben jelentkeztek. A gyermekek, mind alsós, mind felsős gyermekek jól, kíváncsian fogadták az iskolába érkező „UFÓ”-kat, akik kimondottan azért érkeztek, hogy meghallgassák őket, hogy klassz játékokat, közösségi programokat szervezzenek, s csip-csup problémában is igyekezzenek segíteni anélkül, hogy a tanító, vagy tanár, esetleg a szülő rögtön megtudná. Élvezték, hogy új arc van az iskolába, aki bemegy bemutatkozni az osztályfőnöki órákon, aki elmondja, hogy csoportokat szervez, ahol nagy játszás közben lehetőség van a személyiség fejlődésére, a kommunikáció fejlesztésére, aki ezeket a csoportokat nem csak meghirdeti, de meg is szervezi, s lebonyolítja. A felnőtt, akit nem csak személyesen, hanem a „titokládán” keresztül is el lehet érni, tanácsot kérni tőle, bizalmas dolgokat megosztani vele.

Pedagógusok: Mindhárom intézményben ebben a körben érezhették legidegenebbnek magukat a munkacsoport tagjai. A pedagógusok zárt rendszerébe, új világot megnyitni nem csak nehéz, de nagy kihívás annak, akinek van kitartása, s van lelki ereje dolgozni az elutasítások ellenére, s annak ellenére, hogy olyan mondatok hangoznak el munkájával kapcsolatosan, ami már a sértés határát súrolja. Nehezen emészthető, amikor elhangzik pedagógus szájából: „Ha nincs egy millió forintod, akkor nem kell a segítséged, mert itt arra van szükség.”, vagy azt mondja a szociális munkához járó alsó tagozatos gyermekeknek, hogy „Amennyiben még egyszer

Humányszolgáltató Központ önálló szakmai egységeként a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ – a Családsegítő Központ és a Gyermekjóléti Központ fúziójából -, aminek szakmailag önálló egysége, szakmai vezetővel a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Járási Csoport, aminek a közvetlen szakmai vezetője a Központ vezetője. Most pedig egy újabb kihívás előtt állunk, hiszen 2017. január 1-ét követően a család- és gyermekjóléti központ intézményét társulás nem működtetheti. Szekszárdon a tárgyalások és a lépések jelenleg abba az irányba tartanak, hogy a Humányszolgáltató Központ intézményét a társulás helyett a Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzat tartja fenn, és a kistélepülésekkel ellátási szerződést köt.

elmentek az iskolai szociális munkáshoz akkora fekete pontot kaptok, hogy kilóg majd a tájékoztatóból!”

Gyermekvédelmi felelős: Pedagógusok közül az lett gyermekvédelmi felelős, aki szociális érzékenységgel rendelkezett, s hajlandó volt a kötelező óraszám felül többletmunkát vállalni. A később bevezetett óraszám kedvezmény segítette őket a munkavégzésben. A gyermekvédelmi felelősök szívesen foglalkoztak a gyermekek ügyes–bajos dolgaival – már amennyire idejük engedte –, s szívesen fogadta az új szakembert, aki segíteni fog, aki leveszi a hátukról a terheket, s neki nem kell túlórában, társadalmi munkában a családokkal a kapcsolatot felvenni, segíteni nekik. Más attitűddel, gondolatmenettel, de alapvetően a segíteni akarás szándékával dolgoztak a három intézmény gyermekvédelmi felelősei.

Szülők: A szülőkkel való megismerkedés az egyik legnehezebb feladat, hiszen felső tagozatban szinte soha, s alsóban is ritkán járnak be. Ki kellett használni a különböző szülői fórumokat, mint szülői értekezlet, fogadó órák. Ezen programokon való megjelenés nagy mértékben segítette a megismerkedést, az ismertté válást. A szülőkkel való kapcsolatfelvétel a legproblémásabb, főként a felső tagozatos diákoknál.

Csoportfoglalkozások, egyéb programok: Az iskolában dolgozó szociális munkások csoportfoglalkozásokat szerveztek a gyermekek számára az iskolai tanrend keretében osztályfőnöki órákon, illetve délutáni időszakban klub formájában. A gyermekek szívesen érdeklődve érkeztek a csoportfoglalkozásokra, élvezték, hogy nem direkt ismereteket átadó programon vehettek részt, ahol érdeklődhettek tanrenden kívüli dolgokról, kérdezhettek, s választ kaptak a mindennapi élettel kapcsolatosan is. Sokat játszhattak, mely játékok fejlesztették a kommunikációs készségüket, lehetőséget adott az önismeretre, társas kapcsolataik megfelelő alakítására, azaz a közösségi együttlét szabályainak kialakítására, beépítésére a mindannapokban. Az iskolai programba szorosán beépült, hogy alkalom szerűen, ünnephez kapcsolódóan műsort állítottak össze a szociális munkások a gyermekekkel. A műsort például a megyei kórház gyermekosztályán adták elő a beteg gyermekeknek, akiknek kis ajándékot is készítettek.

Tábor: Az iskolai szociális munkacsoport egy pályázattal 1998-ban tavaszi tábort szervezett az iskolában elért – szociálisan hátrányos helyzetű, vagy egyéb problémával küzdő gyermekek részére. A tábor gyönyörű környezetben, preventív céllal valósult meg, témáját illetően a hasznos szabadidő eltöltés, illetve a bűnmegelőzés volt. A táborban 26 fő gyermek vett részt nagy lelkesedéssel, tapasztalatok szerzésével. A tábor nem csak a gyermekek, hanem az iskolai szociális munkásoknak is feledhetetlen volt, mert nem csak a személyes kapcsolatok elmélyülését, hanem a fentebb említett célokat is sikerült megvalósítani, azaz azt, hogy milyen módon, s hogyan lehet a szabadidőnket kitölteni, s hogyan tudjuk a bűncselekményeket elkerülni, nemet mondani a törvénytelenre és az áldozattá válást megelőzni.

Gyermekvédelmi felelősök munkacsoportja: Mivel anyagi és egyéb szervezési okok miatt nincs lehetőség minden iskolában aktívan részt venni, ezért 2005-ben hosszas előkészítő munkálatok után megindítottuk munkacsoportunkat a város és a társult települések gyermekvédelmi felelősei számára. A munkacsoport havi rendszerességgel ült össze információcsere, tájékoztatás, közös munka – együttműködés szervezése, s a személyes kapcsolatok felépítése érdekében. A munkacsoport változó tagokkal a mai napig működik. A csoportnak vannak állandó témái: szociális támogatások ismertetése, hiányzások stb. visszatérő téma a családon belüli erőszak, gyermekbántalmazás megelőzése, felismerése és kezelése. Az állandó téma

mellett aktualitásokkal foglalkoznak a csoporttagok – esetekhez kapcsolódóan, vagy általánosságban felmerülő újabb problémákról pld: magántanulói státusz.

2013.: iskolai szociális munka modellezése.

2016. jelenlegi helyzet: A társult települések minden közneveléssel és oktatással foglalkozó intézményével kapcsolatban állunk egyéni ügyekben és általános kapcsolattartásban is. Az együttműködési készségek az intézmények részéről hullámzó, de a szociális munkás oldalról töretlen azon törekvésünk, hogy az alapok lefektetéséhez szükséges a közös munka, a gyermekek megfelelő fejlődésének biztosítása érdekében. Minden köznevelési intézménynek koordinátora van, aki havonta/hetente személyesen is felkeresi az intézményét. A már említett és a pályázatba is bevont kettő általános iskolában heti személyes ottléttel és csoportfoglalkozásokkal iskolai szociális munka szolgáltatást biztosítunk. Ehhez kapcsolódik még a szakmaközi megbeszélések, esetmegbeszélések és esetkonferenciák sorozata. Elkészült az észlelő- és jelzőrendszerhez kapcsolódó Intézkedési terv, amelyet a Települési Tanácskozás alapozott meg.

Szükségletfelmérés

A szükségletfelmérés és a hozzá kapcsolódó óvodai, iskolai szociális segítségre vonatkozó szolgáltatási terv külön is mellékelve.

1. A járással kapcsolatos ismeretek:

A Szekszárdi járás Tolna megye 6 járásainak az egyike. Tolna megye településeinek száma 108, ebből 11 városi rangú. A megyeszékhely Szekszárd.

A Szekszárdi járás járásközpontja: Szekszárd. A járáshoz kapcsolódó települések száma: 17, ebből 2 város – Szekszárd és Bátaszék -. A járás alapterülete 656 km², népsűrűsége 90,4 fő/km². A járás állandó lakossága 2015. december 31.- állapot szerint 60.308 fő.

Települések szerinti megoszlás tekintetében:

Települések	állandó lakosok száma	
Szekszárd	33. 710 fő	
Bátaszék	6.505 fő	
Decs	4.127 fő	
Alsónána	727 fő	
Alsónyék	784 fő	
Báta	1697 fő	
Harc	891 fő	
Kistormás	359 fő	
Kölesd	1527 fő	

Medina	817 fő	
Őcsény	2460 fő	
Pörböly	567 fő	
Sárpilis	706 fő	
Sióagárd	1310 fő	
Szálka	649 fő	
Szedres	2.268 fő	
Várdomb	1.211 fő	

A járásban a 0-14 évesek aránya: 13,8 %; a 15-64 évesek aránya: 68,5 %; a 65 év felettiek aránya pedig 17,7 %. A járás öregedési indexe: 128,7, ami az előző adatokból is jól kikövetkeztethető. A nyilvántartott álláskeresők aránya a munkavállalási korú népességből 7,7 %. Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma ezer lakosra vetítve 4. Bölcsődei feladatellátási hellyel rendelkező települések aránya: 17,6 %; óvodai feladatellátási hellyel rendelkező települések aránya: 100 %; általános iskolai feladatellátási hellyel rendelkező települések aránya: 82,4 %; középiskolai feladatellátási hellyel rendelkező települések aránya: 11,8 %.

A 2011. évi census során Tolna megyében 93 400 háztartást regisztráltak, közöttük egy évtized alatt 53-ról 59 százalékra növekedett a legfeljebb két személyből állók aránya. A párkapcsolaton alapuló családháztartások száma és aránya csökkent, az egyszülős gyermekes családoké és különösen az egyedülállóké jelentősen növekedett. A száz háztartásra jutó személyek száma 241 fő volt a tíz évvel korábbi 263-mal szemben. A településenkénti értékek 178 és 314 között alakultak. A háztartások egyharmadát fiatal- és középkorú, 19 százalékát csak középkorú, 3,5 százalékát csak fiatalkorú tagok alkották, és 44 százalékukban élt időskorú személy (is). A családok száma és összetétele tekintetében a családok száma közel tíz, a családokban élők 12 százalékkal csökkent tíz év alatt. A házaspáros kapcsolatok 21 százalékkal visszaestek, miközben az élettársi közösségek száma másfélszeresére emelkedett. Ennek eredményeképpen a párkapcsolatok száma 13 százalékkal mérséklődött. Az előző cenzushoz képest az egyszülős családok száma 12, a bennük élő személyeké 15 százalékkal emelkedett. A családok átlagos nagysága családtípusonként eltérően alakult az előző népszámláláshoz mérten: a párkapcsolaton alapuló családok mérete csökkent, míg az egyszülősöké nőtt. 2011-ben száz házaspár típusú családban 292, ugyanennyi egyszülős családban 245 személy élt, 2001-ben ezek a fajlagos értékek 298 és 240 voltak. A családokban élő gyermekek száma összességében 12 százalékkal kevesebb volt, mint egy évtizede, száz családra – 2001-hez képest hárommal kevesebb – 101 gyermek jutott 2011-ben.

/2011. évi népszámlálás KSH; 3.17 Tolna megye/

A Szekszárdi járásban jellemző, hogy az 1993. évi III. törvény, valamint az 1997. évi XXXI. törvény szerinti alapellátások biztosítása társulási formában történik. Így jelenleg a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében a járásban három nagyobb társulás működik. Konkrétan: Szekszárdi társulás, ami a szolgáltatásokat hét településen – Szekszárd, Szálka, Őcsény, Pörböly, Várdomb, Decs, Szedres - látja el (ebből Szekszárd és Szálka, valamint Őcsény, Pörböly és Várdomb közös önkormányzati hivatal); Bátaszéki társulás, amely a szolgáltatásokat öt településen – Bátaszék, Alsónána, Alsónyék, Bába, Sárpilis – látja el; Paksi – ami már járás átlépést is jelent – társulás, amely a szolgáltatásokat öt településen – Kölesd, Medina, Harc, Sióagárd, Kistormás -, amely egyben közös önkormányzati hivatalt is jelent. A

társulások a szakmai munka hatékonyságát mindenképpen biztosítják. Ezen kívül a megyére jellemzően a különböző szolgáltatások, 2016. január 1-ét követően pedig a család- és gyermekjóléti központok is szoros és hatékony szakmai munkát, együttműködést, közös szakmai műhelyeket, továbbképzéseket valósítanak meg. Ennek alapja a módszertani időszak során kialakított együttműködés, közös munka.

Szekszárd város megyeszékhely mivoltához kapcsolódóan a kötelező és ezen felül egyéb, speciális szolgáltatásokat is működtet. A városban jellemző a civil szervezetek folyamatos jelenléte és nagy száma (a Központnál vezetett címlista alapján 31 civil szervezet van). A városban, mint ahogy a megyében és sajnos országosan is nagy hiány mutatkozik a gyermekek, fiatalok pszichiátriai betegségével és egyéb fogyatékoságával kapcsolatos szolgáltatások terén.

A Szekszárdi járás települései tekintetében a köznevelési intézmények száma, illetve az intézményekben lévő gyermekek, tanulók száma:

TELEPÜLÉS NEVE	BÖLCSŐDÉK		ÓVODÁK		ISKOLÁK		KÖZÉPISKOLÁK	
	SZÁMA	LÉTSZÁMA	SZÁMA	LÉTSZÁMA	SZÁMA	LÉTSZÁMA	SZÁMA	LÉTSZÁMA
Alsónána	-	-	1	20	1	16	-	-
Alsónyék	-	-	1	23	-	-	-	-
Báta	-	-	1	28	1	100	-	-
Bátaszék	1	12	1	221	1	520	1	204
Decs	-	-	1	95	1	163	-	-
Harc	-	-	1	30	1	21	-	-
Kistormás	-	-	1	16	-	-	-	-
Kölesd	-	-	1	60	1	130	-	-
Medina	-	-	1	27	1	26	-	-
Ócsény	-	-	1	73	1	176	-	-
Pörböly	ÓVODÁVAL	EGYÜTT	1	20	1	31	-	-
Sárpilis	-	-	1		1		-	-
Sióagárd	-	-	1	26	1	40	-	-
Szálka	-	-	1	15	-	-	-	-
Szedres	1	5	1	60	1	150	-	-
Szekszárd	1	66	14	1172	9	2845	9	3590
Várdomb	1	10	1	23	1	120	-	-
ÖSSZESEN	3	81	30	1909	21	4341	10	3794

A köznevelési intézményekhez kapcsolódóan nagyon fontos feladatot lát el és nagyon szoros, folyamatos kapcsolatban van a Családsegítő és Gyermekjóléti Központunk a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal, konkrétan a Szekszárdi Tagintézményével, ahol a Szekszárdi járás települései mellett a Tolnai járás településeit is ellátják.

2. Szekszárd járásban található és a pályázatba bevont - köznevelési intézményekre vonatkozó információk

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás fejlesztése a Szekszárdi járásban című pályázatba bevont köznevelési intézmények:

óvodák:

Bátaszéki Mikrotérségi Óvoda és Bölcsőde (három telephellyel: Bátaszék, Alsónyék, Pörböly)

Decs Tesz-Vesz Óvoda

Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda (három telephellyel Szekszárd városban: Szent-Györgyi Albert utca, Óvoda utca, Perczel utca)

általános iskolák: *Bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola*
Szekszárdi Baka István Általános Iskola
Garay János Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Iskola (Szekszárd)
Bíborvég Általános Iskola (Decs)

középiskolák: *Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola*
FM Dunántúli Agrár-szakképző Központ, Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium
Szekszárdi SZC Bezerédj István Szakképző Iskolája

A szolgáltatásba bevont köznevelési intézmények három településen – Szekszárd, Bátaszék, Decs – találhatóak. Ezen települések közül kettő a járásban található városok – Szekszárd, Bátaszék -, egy pedig a járás legnagyobb lakosságszámmal – 4.127 fő – rendelkező faluja. A köznevelési intézmények bevonása tekintetében mindenképpen fontos szerepet kapott, hogy egyrészt a városi mivoltából adódóan ellátnak „kistérségi” feladatokat, több telephellyel rendelkeznek, illetve az intézmény beiskolázási körzete érinti az adott település hátrányosabb részét, tanulói létszáma pedig a többi intézménnyel összehasonlítva magasabb. A középiskolák tekintetében pedig mindenképpen fontos kritérium volt a kiválasztásnál, hogy kollégiummal is rendelkezzen. Az I. Béla Gimnáziumban pedig Arany János Program is van. Ezen kívül Szekszárd viszonylatában elmondható, hogy mindkét pályázatba bevont általános iskolában már hosszú évek óta – 1996. évtől – iskolai szociális munka szolgáltatást biztosít a Központunk (ld. később a 3. pontnál).

köznevelési intézmények megnevezése	tanulói létszám	hh/hhh	rends. gyv.kedv.	SNI gyermekek száma	védelembé vett gyermek. száma	BTM gyermekek száma
Bátaszék óvoda	221 fő	17fő/4fő	31 fő	4 fő	9 fő	-
Gyermeklánc óvoda	256 fő	5fő/22fő	74 fő	3 fő	11 fő	-
Decs óvoda	126 fő	15fő/15fő	42 fő	1 fő	-	-
Bátaszék iskola	520 fő	22fő/19fő	71 fő	2 fő	16 fő	-
Garay iskola	337 fő	6fő/19fő	87 fő	-	9 fő	-
Baka iskola	554 fő	76fő/92fő	212 fő	34 fő	17 fő	-
Decs iskola	163 fő	17fő/19fő	51 fő	2 fő	-	-
I.Béla Gimnázium	386 fő	20fő/34fő	132 fő	9 fő	11 fő	26 fő
Csapó D. középiskola	397 fő	17fő/17fő	211 fő	24 fő	17 fő	47 fő
Bezerédj középiskola	510 fő	21fő/20fő	198 fő	12 fő	2 fő	29 fő
összesen	3.470 fő	216fő/242fő	1.109 fő	91 fő	92 fő	102 fő

A fentiekben jeleztük, hogy kettő középiskolához tartozik kollégium, de mivel a kollégiumok létszáma már szerepel a középiskolák létszámában, így a kollégiumok adatait külön jelenítjük meg. Ezek pedig a következők:

Szekszárdi I. Béla Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola tekintetében a kollégisták száma: 118 fő – ebből az I. Béla Gimnáziumban 90 fő tanul.

FM Dunántúli Agrár-szakképző Központ, Csapó Dániel Középiskola, Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium tekintetében a kollégisták száma: 62 fő – ők mindannyian az adott iskolában tanulnak.

A pályázatba bevont intézményekkel a Központunknak folyamatosan volt és van kapcsolata. Az előbbieken említettem, hogy Szekszárdon a Garay János Általános Iskolában és a Baka István Általános Iskolában már 1996. évtől kezdődően iskolai szociális munkát biztosítunk. Ez konkrétan azt jelenti, hogy hetente egy-egy napot az adott intézményben töltött/tölt a Központ munkatársa, ahol egyrészt egyéni, másrészt pedig csoportfoglalkozásokat tartott/tart. Folyamatosan konzultált a pedagógusokkal, közvetített az adott szociális segítő és az iskola között, illetve gyermekekkel, szülőkkel beszélt, tanácsot adott, közvetített az iskolában. A csoportfoglalkozások során játékos készségfejlesztő foglalkozásokat tartott, legtöbbször osztályfőnöki óra keretében. A foglalkozásokra a pedagógusok javasolták az osztályokat és a csoportfoglalkozások témáira is tettek javaslatot. Mindenképpen megfogalmazódott az iskolák részéről egy szükséglet.

A többi pályázatba bevont intézmények esetében a Központunk egy-egy munkatársa, mint koordinátor volt jelen. Ez azt jelentette, hogy ő személyes kapcsolatot alakított ki az iskolák pedagógusaival – a kezdeti időszakban a gyermekvédelmi felelősökkel, később legtöbbször az igazgatókkal, illetve helyettesekkel -, és előre megbeszélte időpontban személyesen kereste fel az iskolát. Ez általában havonta egy alkalommal történt. Ezen kívül a Szakmaközi megbeszéléseken és a Szekszárdon működő Szakmai Műhely találkozókra tudtunk beszélni egymással, információt cserélni. A Központ különböző szóróanyagait eljuttattuk a köznevelési intézményekbe és igény esetén részt vettünk szülői értekezleteken és tantestületi értekezleteken. Ennek köszönhetően elmondható, hogy egy többé-kevésbé jól működő gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer sikerült kialakítanunk. Ehhez kapcsolódóan a különböző, egyes esetekhez kapcsolódó esetmegbeszéléseken és esetkonferenciákon a pedagógusok igyekeztek részt venni. Többen megfogalmazták, hogy ezek nemcsak az egyes esetekhez kapcsolódóan fontos együttműködési alkalmak, hanem a saját pedagógusi szakmai fejlődésükhöz is szorosan hozzájárulnak.

A 2015-ös évben a Központunkhoz a jelzések 42%-a a köznevelési intézményektől érkezett, 21%-a az egészségügyi szolgáltatóktól – szinte ez csak a védőnői hálózatot jelenti -, míg a maradék 37 % az észlelő- és jelzőrendszer többi tagjától. A jelzések folyamatosak voltak a bevont intézményektől is. Az igazolatlan iskolai hiányzások tekintetében – mivel arra vonatkozóan konkrét jogszabályi előírások vannak – a jelzések mindig írásban érkeznek, illetve a jelzések 90%-a az igazolatlan hiányzásokra vonatkozott. Probléma, hogy az igazolatlan iskolai hiányzásokról szóló jelzések sok esetben már nagyon magas óraszámról szólnak. Ennek egyik oka a pedagógusok elmondása szerint az elektronikus napló, ahol igazolatlanul „tűnőként” állítják be a hiányzást, amit az adatlap a Központunk számára igazolatlan hiányzásként küld tovább. Ha az ötven órát meghaladta a hiányzás, akkor a gyámhatóságon elindul a védelembe vételi eljárás, valamint a családi pótlék megvonására irányuló eljárás. A jelzéseket követően mindig történt visszajelzés a küldőnek, írásban és személyes megkeresés útján. Amennyiben szükséges volt, akkor esetmegbeszélésre, illetve esetkonferenciára került sor.

A pályázatba bevont intézmények közül kettővel – ahol konkrétan iskolai szociális munkát biztosítottunk – folyamatosak voltak a közös programok. Rajzpályázatot hirdettünk különböző témákban, amelyekre a pedagógusok segítségével adták be pályázataikat a gyermekek, ezen kívül „Tudós születik” versenyt hirdettünk alsó tagozatosok és felső tagozatosok kategóriában. Ezen kívül a különböző iskolai rendezvényeken – pl. „Egészségnap”, „Nyílt nap”, Gyermeknap – vettünk részt.

A pályázatba bevont intézmények mindegyikében van mód és lehetőség a szociális segítő szakembernek egyrészt egyénileg beszélgetni a gyermekekkel, szülőkkel, másrészt pedig csoportfoglalkozást tartani. Önálló irodahelyiség, amit csak a segítő szakember használ nem áll rendelkezésre, de akár fejlesztő pedagógussal használt közös iroda vagy osztályterem mindig rendelkezésre áll. Minden intézmény nagyon pozitívan áll a szociális segítőhöz, nagyon fontosnak gondolják az iskolában való jelenlétüket és mindenképpen arról biztosítottak, hogy a különböző munkamódszereknek megfelelően biztosítják a teret, a termeket és egyéb lehetőségeket. A fentiek alapján önálló irodahelyiség kialakítására – beruházásra – nem került sor, a már meglévő és használatban lévő termeket biztosítják az óvodai, illetve iskolai szociális munka biztosítására.

3. Az óvodai- és iskolai szociális segítség szolgáltatáshoz kapcsolódó információk:

- *a gyermekjóléti szolgáltatás keretében eddig biztosított óvodai, illetve iskolai szociális munka bemutatása:*

Főiskolai szociális munkás képzés először Szekszárdon indult 1989-ben, itt 1994-ben már oktatták az iskolai szociális munka elméletét, s a hallgatóknak lehetősége volt szakmai gyakorlatot végezni a település egyes iskoláiban, ahol akkor még a gyermekvédelmi felelős volt a terepánára a hallgatónak.

Szekszárdon 1996 márciusában három fővel megalakult egy külön munkacsoport a Családsegítő Központban, akik óvodai és iskolai szociális munkát végeztek. A munkacsoport tagjai hosszas előkészületek és tárgyalások után a város két legnagyobb iskolájában – a város két külön részén: 947 fő és 450 fő gyermeklétszámmal -, és egy óvodájában – a város területén három telephellyel rendelkező: 130 fő gyermeklétszámmal - kezdtek el dolgozni, mint a Családsegítő Központ szociális munkásai, családgondozói státuszban. Elsődleges cél volt, hogy a gyermekek minél korábbi életkorukban találkozzanak szociális munkással, megismerjék őket, a szakmát, a szakma lényegi pontjait, s tudják, hogy ha életük bármely területén elakadás, probléma lépne fel, akkor hol és milyen módon tudnak segítséget kérni.

Másodlagos cél volt, hogy a szülők is megismerjék ezt a segítő szakmát, megismerjék a szociális munkás feladatait. Harmadlagos célként pedig megfogalmazódott, hogy a pedagógusok is megismerjék a szociális munkásokat, a szociális munka szerepét, az abban rejlő lehetőségeket, hogy felismerjék, hogy az oktatási-nevelési feladatokon túl felmerülő gondok, problémák rendezésében nincsenek egyedül, hogy az egyéb okok miatt fellépő problémák megoldása közös feladata az oktatási, szociális, esetleg egészségügyi területnek. Az 1997. évi XXXI. törvény hatálybalépését követően megalakult gyermekjóléti szolgálat Szekszárdon erre a három fős csoportra épült, és 1997. november 1-én a három fő mellé egy vezető foglalkoztatásával megkezdte tevékenységét a Gyermekjóléti Szolgálat, 2000-től pedig Gyermekjóléti Központ. Az intézmény mindvégig figyelmet fordított az iskolai szociális munka folyamatos biztosítására, ami a mai napig fennáll. A pályázatba bevont kettő szekszárdi általános iskola az, ahol már 1996-ban megkezdtek az iskolai szociális munkát.

Szabó Aliz visszaemlékezése a kezdeti időszakra: *„A fellépő nehézségek nem a gyermekközösségben jelentkeztek. A gyermekek, mind az alsós, mind a felsős korúak jól, kíváncsian fogadták az iskolába érkező „UFO”-kt, akik kimondottan azért érkeztek, hogy*

meghallgassák őket, hogy klassz játékokat, közösségi programokat szervezzenek, s csip-csup problémában is igyekezzenek segíteni anélkül, hogy a tanító vagy tanár, esetleg a szülő rögtön megtudná. Élvezték, hogy új arc van az iskolában, aki bemegy bemutatkozni az osztályfőnöki órákon, aki elmondja, hogy csoportokat szervez, ahol a játék közben lehetőség van a személyiség fejlődésére, a kommunikáció fejlesztésére, aki ezeket a csoportokat nemcsak meghirdeti, de meg is szervezi, s lebonyolítja. A felnőtt, akit nemcsak személyesen, hanem a „titokládán” keresztül is el lehet érni, tanácsot kérni tőle, bizalmas dolgokat megosztani vele.”
(Balogh Adrienn munkaköri leírása mellékelve)

- *szolgáltatási terv (A költségvetéssel részletezett tervet a Szakmai Terv tartalmazza):*

Az iskolai szociális munkás tehát olyan, az iskolában könnyen elérhető professzionális segítő, aki átfogó jogi (gyermekvédelem, annak intézményrendszere; szociális jog, családi támogatási formák, szociális intézményrendszer stb.), szociális (társadalmi veszélyeztető tényezők, közösségi erőforrások mobilizálásának természete stb.) és pszichológiai (személyiségfejlődés, családi fejlődési szakaszok nehézségei, konzultációs technikák, gyermekek veszélyeztetésnek, elhanyagolásnak, bántalmazásának figyelmeztető tünetei stb.) ismeretekkel, illetve készségekkel rendelkezik, amelyek lehetővé teszik számára, hogy a gyermek fejlődését veszélyeztető problémákat korán felismerje, illetve – szükség esetén – egyéb segítő intézmény, szakember bevonásával – kezelje.

A 2. részben bemutatottak alapján, a pályázatba bevont intézmények és az elérni kívánt gyermeklétszám szerint Központunk 2 fő óvodai, illetve iskolai szociális segítő, szociális munkás alkalmazását tervezi. Őket, mint tanácsadókat a Központ foglalkoztatja. Mindkét szakember (önéletrajzuk mellékelve) már több éve dolgozik a Központunkban. Mindkettőnek vannak óvodai, illetve iskolai szociális munkához kapcsolódó tapasztalataik, mindketten csoportoztak, illetve csoportoznak. Ezen kívül véleményünk szerint mindenképpen előnyt jelenthet, hogy mindketten kis településen dolgoztak, illetve dolgoznak, jelenlétük és kapcsolatuk folyamatos az észlelő- és jelzőrendszer intézményeiben, különösen az óvodában és az iskolában. Mindketten pedagógusokkal közösen is vezettek csoportot. Mindketten a Központ szabadidős programjainak szervezésében, egyikük a koordinálásában is részt vett/vesz.

Az alábbiakban bemutatásra kerülnek a különböző szociális munka fajtákhoz kapcsolódó és a szükségletfelmérésen, tapasztalatainkon alapuló, az egyes köznevelési intézményekre lebontva megvalósítandó feladatok, a Szekszárdi járásra vonatkozó rövid szolgáltatási terv. /Azért rövid, mert a Szakmai Terv tartalmazza részletesen a szolgáltatásokhoz kapcsolódó programokat költségvetéssel és a hozzá kapcsolódó magyarázattal együtt./

I. Az óvodákra vonatkozó szociális segítő munka tartalma: Mindenképpen fontos azt az alapvető különbséget megfogalmazni és ebből adódóan azt előtérbe helyezni, hogy a szülők, hozzátartozók, rokonok minden nap reggel viszik, illetve délután mennek a gyermekeikért az óvodába. Ez a segítő munka szempontjából nagyon lényeges, hiszen az ügyeleti időt ehhez kell szorosan igazítani, azaz a szociális munkások már reggel 7.30-tól ügyeletet biztosítanak a pályázatba bevont óvodákban, hiszen ekkor találkozhatnak személyesen a szülőkkel, illetve ekkor tudnak nyugodtan beszélni négy szemközt velük, mert a gyermeket már a csoportban leadták az óvónőknek. Ezen kívül az óvoda is megerősíti ezt a tervünket, ugyanis reggelente a szülők olyan problémát jeleznek, kérdést tesznek fel az óvónőnek, amire nem tud biztonsággal válaszolni, nem mindent gondol az ő kompetenciájához kapcsolódónak, így nagyon jó, ha ott van egy szociális szakember, akihez irányítani tudja a szülőket. Ezen kívül az is nagy előnyt jelenthet a szociális segítő munkában, hogy a

szakemberek együttesen képviselik a gyermek érdekét egy-egy eset kapcsán a szülő/szülők előtt, hogy megerősítik őt/őket abban, hogy mindannyian segíteni szeretnének, hogy közös a cél, aminek az eléréséhez elengedhetetlen az együttműködés.

Egyéni szociális segítő munka:

GYEREKEKNEK

ügyeleti idő: hetente hat óra minden óvodában (nyilván ritkán fogja a gyermek a szociális munkást megkeresni, de mindenképpen fontos, hogy a gyermek érzékelje az ő jelenlétét pl. udvaron, sétán.)

kieső időszakban faliújságon: telefonos elérhetőség

üzenő láda készítése, melybe a gyerekek az óvónők, szülők segítségével üzenhetnek a szociális munkásnak

ÓVÓNŐKNEK

bemutakozás: értekezleteken, majd később az értekezleteken való részvétel biztosítása minden óvoda épületében - havi 45 perc

fogadó óra biztosítása minden óvodában az óvónőknek havonta egy alkalommal - 60 perc (konkrét esetek megbeszélése, közvetítés, aktuális információk átadása)

óvodai munkacsoport szervezése a járásban: két havonta egy alkalommal - 120 perc

email cím mindenki számára, facebook – elérhetőség biztosítása mindenki számára, az ott megjelenő kérdésekre válaszok - 2 naponta 25 perc

Fórumok/ előadások, foglalkozások igény esetén minden félévben járási szinten - 4 alkalom/csoport

szervezetfejlesztés – „Ahol az oktatás/nevelés illeszkedik a szociális ágazathoz, azaz szociális munka megjelenése az óvodai életben!”

SZÜLŐKNEK

szülői fórum előadásokkal fűszerezve két havonta egy alkalommal - 60 perc minden intézményben

fogadó óra negyed évente minden óvodában előre meghirdetve, természetesen az általános heti reggeli órákban tartott mellett

szülői értekezlet - fél évente minden óvodában, az elsónél kérni 30 percet összevont szülői értekezletre

Csoportos szociális munka: A Kallódó Ifjúságot Mentő Missziós Támogató Alapítvány KÁTÉ (Kompetencia alapú Tudatosság Építés) egészségfejlesztési programjának megvásárlása. (A program részletes tematikája a Szakmai Terv része, mellékelve.) A program a NEFMI szakmai ajánlásával rendelkezik (mellékelve). A programban a kettő fő főállású szociális segítő is részt vesz.

A KÁTÉ kompetenciák támaszt nyújtanak egy saját célokat megvalósító, önérvényesítő magatartásforma és életgyakorlat kialakítására.

A KÁTÉ program a spontán, sodródó és indulatvezérelt magatartási mintákkal szemben nyújt alternatívát egy tervezéssel, átgondoltsággal és fegyelmezettséggel működtetett életprogramra.

A csoportfoglalkozások az óvodákban kerülnek megszervezésre, az óvodás korú gyermekek sajátosságához igazodva, a foglalkozások 20 percesek.

Közösségi szociális munka megszólítások:

GYEREKEKNEK

Epsilon Friday két hetente 2 óra (tematika mellékelve)

egészségnap szervezése az óvodában félévente egy alkalommal, az óvodával közösen, nekik segítve

környezettudatos életmóddal egy nap – 8 óra

Családi nap fél évente egy nap – 8 óra

közös készülődések az ünnepekre fél évente egy délután – 5 óra

Nyári, tavaszi, őszi, téli napközi (tapasztalat szerint az óvodában erre nem igazán van szükség, mivel az óvodák folyamatos nyitvatartással működnek, de meghirdetjük, a testvérek miatt)

Ovi-tábor - nyáron

Nyílt nap

Rajzpályázat

ÓVÓNŐKNEK

Epsilon Friday két hetente 2 óra

közös készülődések az ünnepekre fél évente egy délután – 5 óra

egészségnap szervezése az óvodában félévente egy alkalom

környezettudatos életmóddal egy nap – 8 óra

SZÜLŐKNEK

Epsilon Friday két hetente 2 óra

Családi nap fél évente egy nap – 8 óra

közös készülődések az ünnepekre fél évente egy délután – 5 óra

Adomány nap havonta egy alkalommal (tematika mellékelve)

Csere-bere nap havonta egy alkalommal (tematika mellékelve)

Nyílt nap

A gyermekvédelmi tevékenység/óvodai szociális munka koordinációjához kapcsolódó együttműködések kialakítása:

Szervezetfejlesztés keretében kialakítandó eljárásrendek, protokollok kidolgozása, hogy konkrétan a Szekszárd járásban hogyan, biztosítható az óvodai szociális segítő szolgáltatás, tevékenység, hogyan tud hatékonyan működni az óvodai szociális munka hálózat.

Esetmegbeszélések, előadások, szakmaközi megbeszélések, közvetítés az óvoda és a különböző gyermekek jól-létét szolgáló szolgáltatások között.

A pályázat idejére a szakmai vezető és a szociális segítők részére *szupervízió* biztosítása.

II. Az általános iskolákra vonatkozó szociális segítség tartalma: Az általános iskola alsó tagozatos gyermekeket meghatározóan még a szüleik, hozzátartozóik kísérik az iskolába. Így itt is jellemzően a szociális munkás fogadó idejét már a reggeli, iskolába érkezési időhöz kell igazítani, azaz 7.30-kor kezdődik a fogadó idő az általános iskolában is. A fentiekben – az óvodai résznél – már vázoltuk ennek a jelentőségét. Az általános iskolában már sokkal nagyobb figyelmet lehet és kell fordítani a gyermekek számára is a fogadó óráknak.

Egyéni szociális segítő munka:

GYEREKEKNEK

ügyeleti idő: hetente hat óra minden iskolában

kieső időszakban faliújságon: telefonos elérhetőség

üzenő láda készítése, melybe a gyerekek üzenhetnek a szociális munkásnak

TANÁROKNAK/PEDAGÓGUSOKNAK

bemutakozás: értekezleteken, majd később a szokásos értekezleteken való részvétel biztosítása iskolánként - havi 45 perc

fogadó óra biztosítása minden iskolában a pedagógusoknak havonta egy alkalommal - 60 perc (konkrét esetek megbeszélése, közvetítés, aktuális információk átadása)

iskolai munkacsoport szervezése a járásban: két havonta egy alkalommal - 120 perc
email cím mindenki számára, facebook – elérhetőség biztosítása mindenki számára, az ott megjelenő kérdésekre válaszok - 2 naponta 25 perc

Fórumok/ előadások, foglalkozások igény esetén minden félévben járási szinten - 4 alkalom/csoport

szervezetfejlesztés – „Ahol az oktatás/nevelés illeszkedik a szociális ágazathoz, azaz szociális munka megjelenése az iskolai életben!”

SZÜLŐKNEK

szülői fórum előadásokkal fűszerezve két havonta egy alkalommal - 60 perc minden intézményben

fogadó óra negyed évente minden iskolában előre meghirdetve, természetesen az általános heti reggeli órákban tartott mellett

szülői értekezlet - fél évente minden iskolában, az elsónél kérni 30 percet összevont szülői értekezletre

Csoportos szociális munka: A Kallódó Ifjúságot Mentő Missziós Támogató Alapítvány KÁTÉ (Kompetencia alapú Tudatosság Építés) egészségfejlesztési programjának megvásárlása. (A program részletes tematikája a Szakmai Terv része, mellékelve.) A program a NEFMI szakmai ajánlásával rendelkezik (mellékelve). A programban a kettő fő főállású szociális segítő is részt vesz.

A KÁTÉ kompetenciák támaszt nyújtanak egy saját célokat megvalósító, önérvényesítő magatartásforma és életgyakorlat kialakítására.

A KÁTÉ program a spontán, sodródó és indulatvezérelt magatartási mintákkal szemben nyújt alternatívát egy tervezéssel, átgondoltsággal és fegyelmezettséggel működtetett életprogramra. A csoportfoglalkozások az iskolákban kerülnek megszervezésre, előre egyeztetve a pedagógusokkal, intézményvezetővel.

Közösségi szociális munka megszólítások:

GYEREKEKNEK

Epsilon Friday két hetente 2 óra (tematika mellékelve)
egészségnap szervezése az iskolában félévente egy alkalommal, az iskolával közösen, nekik segítve

környezettudatos életmóddal egy nap – 8 óra

Családi nap fél évente egy nap – 8 óra

közös készülődések az ünnepekre fél évente egy délután – 5 óra

Nyári, tavaszi, őszi, téli napközi

Nyílt nap

Rajzpályázat

„Tudós születik” pályázat

ÓVÓNŐKNEK

Epsilon Friday két hetente 2 óra

közös készülődések az ünnepekre fél évente egy délután – 5 óra

egészségnap szervezése az iskolában félévente egy alkalom

környezettudatos életmóddal egy nap – 8 óra

SZÜLŐKNEK

Epszilon Friday két hetente 2 óra

Családi nap fél évente egy nap – 8 óra

közös készülődések az ünnepekre fél évente egy délután – 5 óra

Adomány nap havonta egy alkalommal (tematika mellékelve)

Csere-bere nap havonta egy alkalommal (tematika mellékelve)

Nyílt nap

A gyermekvédelmi tevékenység/iskolai szociális munka koordinációjához kapcsolódó együttműködések kialakítása:

Szervezetfejlesztés keretében kialakítandó eljárásrendek, protokollok kidolgozása, hogy konkrétan a Szekszárd járásban hogyan, biztosítható az iskolai szociális segítő szolgáltatás, tevékenység, hogyan tud hatékonyan működni az iskolai szociális munka hálózat.

Esetmegbeszélések, előadások, szakmaközi megbeszélések, közvetítés az óvoda és a gyermekek jól-létét szolgáló különböző szolgáltatások között.

A pályázat idejére a szakmai vezető és a szociális segítők részére *szupervízió* biztosítása.

III. A középiskoláknak nyújtott szociális segítség tartalma: Elsőre egyszerűnek tűnik, azonban az előzetes felmérések és tapasztalatok alapján a legnehezebb, illetve a legnagyobb kihívást jelenti a szakemberek, a Központunk számára. A nehézséget egyrészt a korosztály „érdektelensége”, másrészt pedig az egyébelfoglaltságaik okozzák. A középiskolás korosztályban nagyon sokan járnak az iskola, a tanulás mellett dolgozni, így igyekeznek a tanórák után. Azonban ennél a korosztálynál lehet és kell a legintenzívebben a kortárs segítséget előtérbe helyezni, megtalálni a „kulcsembereket”, akik segítségével beindulhat a segítő szociális munka.

A középiskolai segítő szolgáltatásnál a legnagyobb hangsúlyt a fiatalokra kell helyoznunk. Egyrészt mert nagyon fontos őket megnyerni, bizalmat kialakítani velük, hogy merjenek beszélni az őket foglalkoztató eseményekről, problémákról, másrészt ennek a korosztálynak a szüleivel nagyon nehezen lehet kapcsolatot teremteni. Egyrészt nem járnak szülői értekezletekre és fogadó órákra is ritkán, másrészt a középiskolába járók a megye településeiről jönnek, így a személyes kapcsolat nagyon csekély mértékű.

A középiskolások tekintetében a kollégiumokban biztosított fogadó óráknak és csoportfoglalkozásoknak nagy jelentősége van. Iskolai környezetén kívül, a kollégiumi léthez kapcsolódóan találkozni velük meghatározó lehet a szolgáltatás kialakítása során. Míg az óvodánál a kora reggeli órákra helyeztük a hangsúlyt, a középiskolásoknál a késő délutáni, kora esti foglalkozások, fogadó órák, beszélgetések kerülnek előtérbe. Ezen kívül az I. Béla Gimnáziumban Arany János Program működik, amiben pedig a hátrányos helyzetű tanulók vesznek részt, akik mindannyian kollégisták.

Egyéni szociális segítő munka:

GYEREKEKNEK

ügyeleti idő: hetente hat óra minden iskolában, kollégiumban

kieső időszakban faliújságon: telefonos elérhetőség

üzenő láda készítése, melybe a gyerekek üzenhetnek a szociális munkásnak

TANÁROKNAK/PEDAGÓGUSOKNAK

bemutatkozás: értekezleteken, majd később az értekezleteken való részvétel biztosítása
- havi 45 perc

fogadó óra biztosítása minden iskolában a pedagógusoknak havonta egy alkalommal -
60 perc (konkrét esetek megbeszélése, közvetítés, aktuális információk átadása)

középiskolai munkacsoport szervezése a járásban: két havonta egy alkalommal - 120
perc

email cím mindenki számára, facebook – elérhetőség biztosítása mindenki számára, az
ott megjelenő kérdésekre válaszok - 2 naponta 25 perc

Fórumok/ előadások, foglalkozások igény esetén minden félévben járási szinten - 4
alkalom/csoport

szervezetfejlesztés – „Ahol az oktatás/nevelés illeszkedik a szociális ágazathoz, azaz
szociális munka megjelenése az iskolai életben, különös tekintettel a középiskolában!”

SZÜLŐKNEK

szülői fórum előadásokkal fűszerezve negyedévente egy alkalommal - 60 perc minden
intézményben

fogadó óra negyed évente minden iskolában előre meghirdetve

szülői értekezlet - fél évente minden iskolában, az elsónél kérni 30 percet összevont
szülői értekezletre

Csoportos szociális munka: A Kallódó Ifjúságot Mentő Missziós Támogató Alapítvány KÁTÉ
(Kompetencia alapú Tudatosság Építés) egészségfejlesztési programjának megvásárlása. (A
program részletes tematikája a Szakmai Terv része, mellékelve.) A program a NEFMI szakmai
ajánlásával rendelkezik (mellékelve). A programban a kettő fő főállású szociális segítő is részt
vesz.

A KÁTÉ kompetenciák támaszt nyújtanak egy saját célokat megvalósító, önérvényesítő
magatartásforma és életgyakorlat kialakítására.

A KÁTÉ program a spontán, sodródó és indulatvezérelt magatartási mintákkal szemben nyújt
alternatívát egy tervezéssel, átgondoltsággal és fegyelmezettséggel működtetett életprogramra.
A csoportfoglalkozások a középiskolákban, valamint a kollégiumokban kerülnek
megtervezésre.

Közösségi szociális munka megszólítások:

GYEREKEKNEK

Epsilon Friday két hetente 2 óra (tematika mellékelve)

egészségnap szervezése az iskolában félévente egy alkalommal, az iskolával
közösen, nekik segítve

környezettudatos életmóddal egy nap – 8 óra

Családi nap félévente egy nap – 8 óra

közös készülődések az ünnepekre félévente egy délután – 5 óra

PEDAGÓGUSOKNAK

egészségnap szervezése az iskolában félévente egy alkalom

környezettudatos életmóddal egy nap – 8 óra

SZÜLŐKNEK

Családi nap félévente egy nap – 8 óra

Adomány nap havonta egy alkalommal (tematika mellékelve)

Csere-bere nap havonta egy alkalommal (tematika mellékelve)

Nyílt nap

A gyermekvédelmi tevékenység/iskolai szociális munka koordinációjához kapcsolódó együttműködések kialakítása:

Szervezetfejlesztés keretében kialakítandó eljárásrendek, protokollok kidolgozása, hogy konkrétan a Szekszárd járásban hogyan, biztosítható az iskolai szociális segítő szolgáltatás, tevékenység, hogyan tud hatékonyan működni az iskolai szociális munka hálózat.

Esetmegbeszélések, előadások, szakmaközi megbeszélések, közvetítés az iskola és a gyermekek jól-létét szolgáló különböző szolgáltatások között.

A pályázat idejére a szakmai vezető és a szociális segítők részére *szupervízió* biztosítása.

A Szekszárdi járásra vonatkozó Szolgáltatási terv sajátossága, hogy a megvalósításban a Családsegítő és Gyermejjóléti Központ vezetőjén – mint szakmai vezető -, valamint a kettő fő óvodai, iskolai szociális segítő /szociális munkás szakemberen kívül a Központ munkatársai is részt vesznek. Ők különböző részfeladatokat, leginkább a közösségi szociális munka elemek lebonyolításában, megvalósításában vesznek részt. Ezen kívül sajátosság, hogy a fenti három szakember mellett a team-et hozzájuk kapcsolódóan a jelzőrendszeri felelős és a jelzőrendszeri tanácsadó is alkotják. Ennek az a sajátos oka, hogy nem szeretnénk az energiát és a szakmai munkát elaprózni és különállónak tekinteni, hanem nagyon fontos, hogy a Központ szolgáltatásrendszerébe az óvodai, iskolai szociális tevékenység, szolgáltatás teljes mértékben beágyazódjon, ami jelent közös szakmaközi megbeszéléseket, esetmegbeszéléseket, konferenciákat, előadásokat is. Véleményünk és meglátásunk szerint a jelzőrendszeri tanácsadónak is meghatározó helye és szerepe van ebben a team-ben, hiszen hozzá heti rendszerességgel érkeznek a településekről a jelzések és az azokhoz kapcsolódó események, problémák, dilemmák, így ő ezt közvetíteni tudja, illetve az ehhez kapcsolódó megoldásokat, programokat mindkét irányban is.

Projekt célja:

a fent kifejtett alapok lefektetése a gyermekek stabil jövőjének biztosítása érdekében. A családok támogatásával, esetleg a család által nem biztosított keretek, szerepek biztosításával lehet elérni, hogy az alacsonyabban szocializálódott gyermekek is megfelelő támogatást kapjanak a felzárkóztatásra. A családok támogatásával lehetőséget kapnak a szülők is annak megértésére, hogy gyermekük köznevelésben, közoktatásban való részvételének nem a jelenben, hanem a jövőben van nagyon fajsúlyos szerepe. Tehát a projektnek kettős, illetve hármas célzata van: a gyermekek támogatása, szükség esetén felzárkóztatás, hiányosságok pótlása mellett a szülők érzékenyítése, következetes nevelési elvek megerősítése a tanulásba vetett hit visszaállítása. Ehhez pedig szorosan kapcsolódik a köznevelési intézmények segítése. Ebben egyéni, csoportos, és közösségi szinten is kell tevékenységet folytatni. Ezen célok megvalósításának elsődleges feladatcsoportja a közvetítés a családtagok és az iskola között, illetve más társadalmi intézmény irányába. Másodlagos terület az iskolában való aktív jelenlét, melyben az egyéni, csoportos és közösségi szociális munka mellett egy letisztult kommunikációs csatorna alakul ki, mely kommunikációs csatornát az ott dolgozó szociális munkás alakít ki, tart fenn.

A célok elérése érdekében tehát kommunikációs csatorna kiépítése a feladat, majd annak fenntartása a családok és az iskola, valamint a gyermekek és az iskola között. Ezen kívül pedig az egyéni szociális munka végzése során aktuális problémák megoldása válik lehetővé, csoportos foglalkozások során olyan készségeket, képességeket tudnak elsajátítani a

gyermek, szülők és pedagógusok, melyek a mindennapi együttélés szabályainak kialakításában is segítenek. Továbbá közösségi szociális munka során a közösséghez való tartozás élményének megismerése, a valahova tartozás erősítése a cél, melyben az érdekképviselő, a társadalmi szerepvállalás, a nemzettudat kialakítása is segíthető.

Mind az óvodai, mind az iskolai szociális munka alkalmas – abszolút – prevenciós célokat megvalósítani, s alkalmas a korrekciós tevékenységet is bizonyos mértékben lefedni. Elsődleges cél az, hogy a gyermekek minél korábbi életkorukban találkozzanak szociális munkással, hogy megismerjék ennek a szakmának a lényegi pontjait, s tudják, hogy ha életük bármely területén elakadás, probléma lépne fel, akkor hol és milyen módon tudnak segítséget kérni. Másodlagosan cél az, hogy a szülők ismerjék meg a szociális munkát, mint segítő szakmát, ismerjék meg a szociális munkás feladatait, tevékenységét. S végül cél az is, hogy a pedagógusok megismerjék a szociális munka szerepét, szociális munkás szerepét, s felismerjék, hogy az oktatási – nevelési feladatokon túl felmerülő gondok rendezésében nincsenek egyedül, hogy az egyéb okok miatt fellépő problémák megoldása közös feladata az oktatási, szociális esetleg egészségügyi területnek. Lényeges, hogy a szülő – gyermek – közösség – iskola szereplői között egy közvetítői, támogatói feladatot lásson el az óvodai, iskolai szociális munkát végző szociális munkás, vagy szociálpedagógus.

Szolgáltatás nyújtására használt helyiségek kialakítását célzó tervezett beruházások:

az előzetes szükségletfelmérés, illetve az óvodákkal, iskolákkal történt egyeztetések alkalmával kiderült, hogy a köznevelési intézményekben nincsenek üresen álló helyiségek, amiket fel lehetne újítani, illetve a szociális munkások számára kizárólagos használattal önálló irodát létrehozni, így abban állapodtunk meg az intézményekkel, hogy semmiféle beruházást nem tervezünk. Ehhez kapcsolódóan, mivel a járás több településén tervezünk megvalósítani óvodai és iskolai szociális munkát, ezért ez irányú terveink elsősorban a mobil, könnyen szállítható eszközökre fókuszálnak, melyben az alábbiak szerepelnek: laptop, telefon, külső winchester, íróeszközök, flipchart tábla, tollak, táblatorló, gyűrűs mappák, papucskok, irattartó táska, és egyéb papír-írószer költségek, valamint a csoportos és közösségi szociális munka megvalósítását segítő eszközök – játékok, könyvek, kézműves foglalkozásokhoz alapanyagok -. A köznevelési intézményekkel kötött megállapodásokban arra fókuszáltunk, hogy az intézmények biztosítanak a szociális munkások számára az egyéni és a csoportos foglalkozásoknak megfelelő termeket. Arra mindenképpen figyelünk, hogy az egyéni tanácsadások, esetkezelések mindenképpen egy-egy adott teremhez, irodához legyenek köthetők, hogy a bizonytalanság ne nehezítse az amúgy is lassan kialakuló bizalmi kapcsolatot. Egyes intézményekben erre vonatkozóan pl. a következő megállapodások születtek: a városi óvodában a fejlesztő pedagógussal közösen használják az irodát, a fogadó idő kialakítása úgy történik, hogy a szakemberek ottléte ne ütközzön; az iskolákban is vannak fejlesztésre használt irodák, ezen kívül az osztályterem állnak rendelkezésre, illetve van olyan iskola, ahol a szabadidő-felelőssel közösen használják az irodát. Minden intézményben van internet elérés és van lehetőség azonnali fénymásolásra, de a szociális munkások a Központ infrastruktúráját használják elsősorban. A szakmai munka végzéséhez pedig a projektmenedzsmentnek vásárolunk 4 db laptop-ot, 4 db külső winchestert és 4 db telefont, előfizetéssel, a Központnál már meglévő előfizetés részeként, ezzel elősegítve, hogy a kollégák egymással ingyen tudnak beszélni.

Tervezett képzések, tréningek, esetmegbeszélések, szupervízió a projekthez való illeszkedéssel:

A pályázat indulását és zárását is egy nagy konferenciával tervezzük. Az induláskor – 2017. február hónapban –100 főre szervezzük a rendezvényt. Erre meghívást kap a Szekszárdi járás valamennyi köznevelési intézménye, valamint a járás észlelő- és jelzőrendszeri tagjai, valamint a fenntartók, különös tekintettel a KLIK Szekszárdi Tankerületére. Ekkor bemutatásra kerül a projekt, nagy hangsúllyal az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység jelentőségére, bemutatására. Előadásokkal, szakmai és reprezentációs anyagokkal (mappa, toll), valamint egy Büfé-ebéddel. Zárásként pedig – 2018. május vagy június hónapban – szintén egy 100 fős konferenciát tervezünk, a nyitó konferencia alapján és analógiáján, azonban itt már a hangsúly a megvalósított projekt tapasztalatain, tanulságain van. Tervezzük egy szakmai kiadvány elkészítését, amelyben egy modell, egy szakmai eljárásrend kerül kidolgozásra a Szekszárdi járásban megvalósítható óvodai, iskolai szociális segítő/szociális munka hálózat kialakítására, működtetésére vonatkozóan. Mindenképpen elemezve és meghatározva a fenntarthatósági szempontokat is.

A projekt megvalósítását a köznevelési intézményekhez kapcsolódó tanévekben, illetve félévekben, valamint a szünetekben, különösen a nyári szünet ideje alatt megvalósulóan terveztük.

A szociális munka – 60 % - végzése során, az egyéni szociális munka – 10% - tekintetében a feladatot a kettő fő szociális segítő/szociális munkás - tanácsadó - végzi, akiket főállásban a Központ foglalkoztat. Az ő teljes bérüket – amit a jogszabályok írnak elő -, a Központban biztosított egyéb juttatásokkal – cafetéria, munkába járás ktg-ei, ruhapénz, számlavezetés díja –, valamint az ezekhez kapcsolódó járulékokat a pályázatból finanszírozzuk 2017. 02.01. naptól 2018.07.31. napig. Ehhez kapcsolódóan számukra a pályázatba bevont intézményekhez való utazásra útiköltséget terveztünk, azaz a tanítási időben hetente kijárnak az intézményekhez, konkrétan Bátaszékre, Pörbölyre, Alsónyékra, Decsre és Szekszárd területén a különböző intézményekbe.

A csoportos szociális munka – 55 % - tekintetében a 2 fő tanácsadó mellett a feladat ellátását a célcsoport számára szolgáltatásvásárlással oldjuk meg. A **Kallódó Ifjúságot Mentő Missziós Támogató Alapítvány KÁTÉ (Kompetencia alapú Tudatosság Építés) egészségfejlesztési programját** vásároljuk meg, amely program teljes tematikája és költségvetése a mellékletben szerepel. A KÁTÉ kompetenciák nem csak a problémás drog illetve alkoholhasználat jelenségét illetve hatásait kívánja megelőzni illetve mérsékelni, hanem támaszt nyújt egy saját célokat megvalósító, önérvényesítő magatartásforma és életgyakorlat kialakítására. A KÁTÉ program a spontán sodródó és indulatvezérelt magatartási mintákkal szemben nyújt alternatívát egy tervezéssel, átgondoltsággal és fegyelmezettséggel működtetett életprogramra. Nagyon fontos, hogy a program NEFMI szakmai ajánlással rendelkezik – amit szintén a mellékletben csatoltunk -, ugyanis a köznevelési intézmények jogszabály által előírtan csak olyan programokat engedhetnek megvalósítani az iskolákban, amelyek rendelkeznek NEFMI szakmai ajánlással, számmal. Ezen kívül a programot megvalósítókkal már régóta együttműködünk és tervezzük, hogy a programot az óvodás korosztálytól kezdődően kialakítjuk és megvalósítjuk, és ezt vizsgáljuk, illetve nyomonkövetjük a különböző szintereken, korosztályokban.

A közösségi szociális munka – 35 % - tekintetében a tanácsadók mellett a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársai – 14 fő – célfeladatra történő megbízással szintén szerepelnek a megvalósítók között. A közösségi szociális munkához kapcsolódó programok – Családi nap, Adomány nap, Csere-bere nap, Epsilon Friday programsorozat, a szünetek idejére tervezett napközök – részletes tematikája a mellékletben szerepel. A programokhoz kapcsolódóan elmondható, hogy ezeknek már némi hagyománya van. A pályázat segítségével szeretnénk minél szélesebb körben és több alkalommal, esetleg más-más helyszíneken megvalósítani, igazodva a köznevelési intézményekhez, az ott lévő kialakult szokásokhoz. Azonban például a Csere-bere nap nagyon népszerű lehet majd a gyermekek körében, ahol a szülők segítségével ők saját maguk cserélhetnek játékot, ruhát, könyvet. Ugyanez igaz az Adomány nap rendezvényre is, ahol a gyermekek maguk hozhatják azokat a ruháikat, játékaikat, amit felajánlanak, sőt, saját maguk át is adhatják a rászoruló társaiknak.

A gyermekvédelmi feladatok ellátása – 20 % - tekintetében a kettő fő tanácsadó ellátja az adott köznevelési intézményben a gyermekvédelmi feladatokat, az észlelő- és jelzőrendszeri tagi feladatokat, közvetít és delegál más szakemberek, más szolgáltatások irányába. Mellettük nagyon fontos feladat hárul a szakmai vezetőre, valamint a team többi tagjára, a jelzőrendszeri felelősre és a jelzőrendszeri tanácsadóra. Ők szervezik, koordinálják az esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat, szervezik a szakmaközi megbeszéléseket, és koordinálják az észlelő- és jelzőrendszer tevékenységét. Fórumok/csoportos foglalkozások meghirdetése pedagógusoknak: előadások, melyben fő momentum az eltérő igényű szükségletű gyermek nevelése, oktatása (pszichésen zavart gyermek az osztályban, szorongó gyermek az iskolapadban, eltérő fejlődésű gyermek felzárkóztatása, tehetséggondozása, hátrányos helyzetű gyermek szüleivel történő kommunikáció).

A szervezetfejlesztés keretében kialakítandó eljárásrendek kidolgozása, a szakmai együttműködés rendszerének kialakítása a Szekszárdi járásban a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ és a köznevelési intézmények között programelem megvalósítására egy külső tréner közreműködését tervezzük, akinek a segítségével, valamint a megfelelő szakemberek – a tanácsadók, a szakmai vezető, a jelzőrendszeri felelős, a jelzőrendszeri tanácsadó, a pedagógusok – közreműködésével kialakításra kerül, majd a zárókonferencián kiadvány formájában bemutatásra kerül a Szekszárdi járásban kialakítandó óvodai, iskolai szociális segítő szolgáltatás, hálózat működtetésének protokollja, amely tartalmazza pl. az együttműködés formáit a szülőkkel, gyermekekkel, pedagógusokkal, más segítő szakemberrel, szakemberekkel. „Ahol az oktatás, nevelés illeszkedik a szociális ágazathoz, azaz a szociális munka megjelenése az óvodai/iskolai életben.”

Az adminisztráció – 20 % - tekintetében a tanácsadók kidolgoznak egy adminisztrációs rendszert, amely tartalmazza a konkrét munkaköri leírásukat, a heti időbeosztást, melyben szerepel a tanácsadó/szociális munkás napi tevékenysége, egy adatlapot a pályázatba bevont gyermekekről, a csoportfoglalkozások regisztrációs lapját, a közösségi tevékenységek regisztrációs lapját, jelenléti íveket, feljegyzéseket, munkanapló kialakítását – fél éves regiszterekben, melyet megtör a három havonként történő szolgáltatási terv újragondolása, újítások felvezetése – ehhez társulna egy ellenőrző lap a megvalósított feladatokhoz, programokhoz. Minden tanácsadó külön forgalmi naplót vezet.

A szakmai megvalósítók – szakmai vezető, tanácsadók – számára a projekt ideje alatt szupervíziót szervezünk, melyet a tanévekhez kapcsolódóan félévekben, havi bontásban biztosítunk.

A szolgáltatási tervet három havonta felülvizsgáljuk, hogy a szükségletfelmérés alapján kialakított programok mennyire illeszkednek az adott köznevelési intézményben tapasztaltakhoz képest, hogy az újonnan észlelt szükségleteket felvezzük és módosítsuk az aktuális igényeknek megfelelően a szolgáltatási palettánkat.